

Wat goed is voor
studenten met autisme,
is goed voor alle studenten
(en docenten)

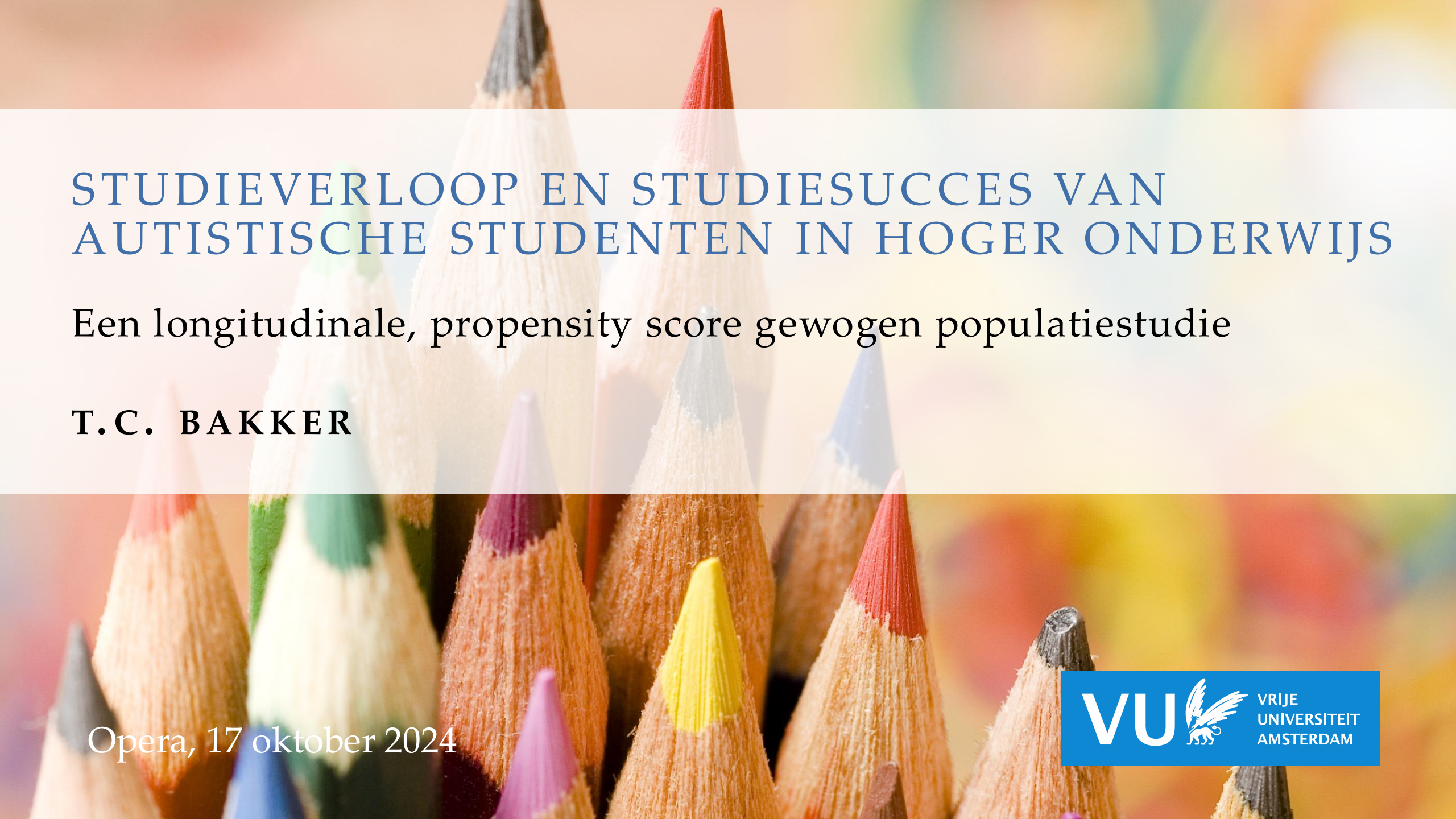

Theo Bakker

17 oktober 2024

OPeRA

OnderwijsPartners Regio Amsterdam e.o.
Netwerk voor vo-ho aansluiting

STUDIEVERLOOP EN STUDIESUCCES VAN AUTISTISCHE STUDENTEN IN HOGER ONDERWIJS

Een longitudinale, propensity score gewogen populatiestudie

T.C. BAKKER

Opera, 17 oktober 2024

STUDIEVERLOOP
EN STUDIESUCCES
VAN
AUTISTISCHE
STUDENTEN IN
HOGER ONDERWIJS

Een longitudinale,
propensity score
gewogen
populatiestudie

CONTACT

Theo Bakker

**Lector Learning Technology
& Analytics**

Kenniscentrum Global & Inclusive
Learning

De Haagse Hogeschool

t.c.bakker@hhs.nl

Universitair Docent

Faculteit der Gedrags- en
Bewegingswetenschappen

Vakgroep Klinische, Neuro- &
Ontwikkelingspsychologie,
Vrije Universiteit

t.c.bakker@vu.nl

Gelijke kansen & Autisme

**Studiesucces
Studiedata**

**Lid Raad van Toezicht
Montessori Scholengemeenschap
Amsterdam**

WAAROM ZIJN WIJ HIER VANDAAG?

Om de toegang tot het hoger onderwijs te waarborgen, zijn **extra inspanningen nodig** om ervoor te zorgen dat elke studenten op de juiste plek zit; dat er aandacht is voor hun persoonlijke omstandigheden, zij maximaal profijt hebben van hun opleiding, en zich als individu ten volle kunnen ontplooiën

– *Vincent Tinto, 1978*

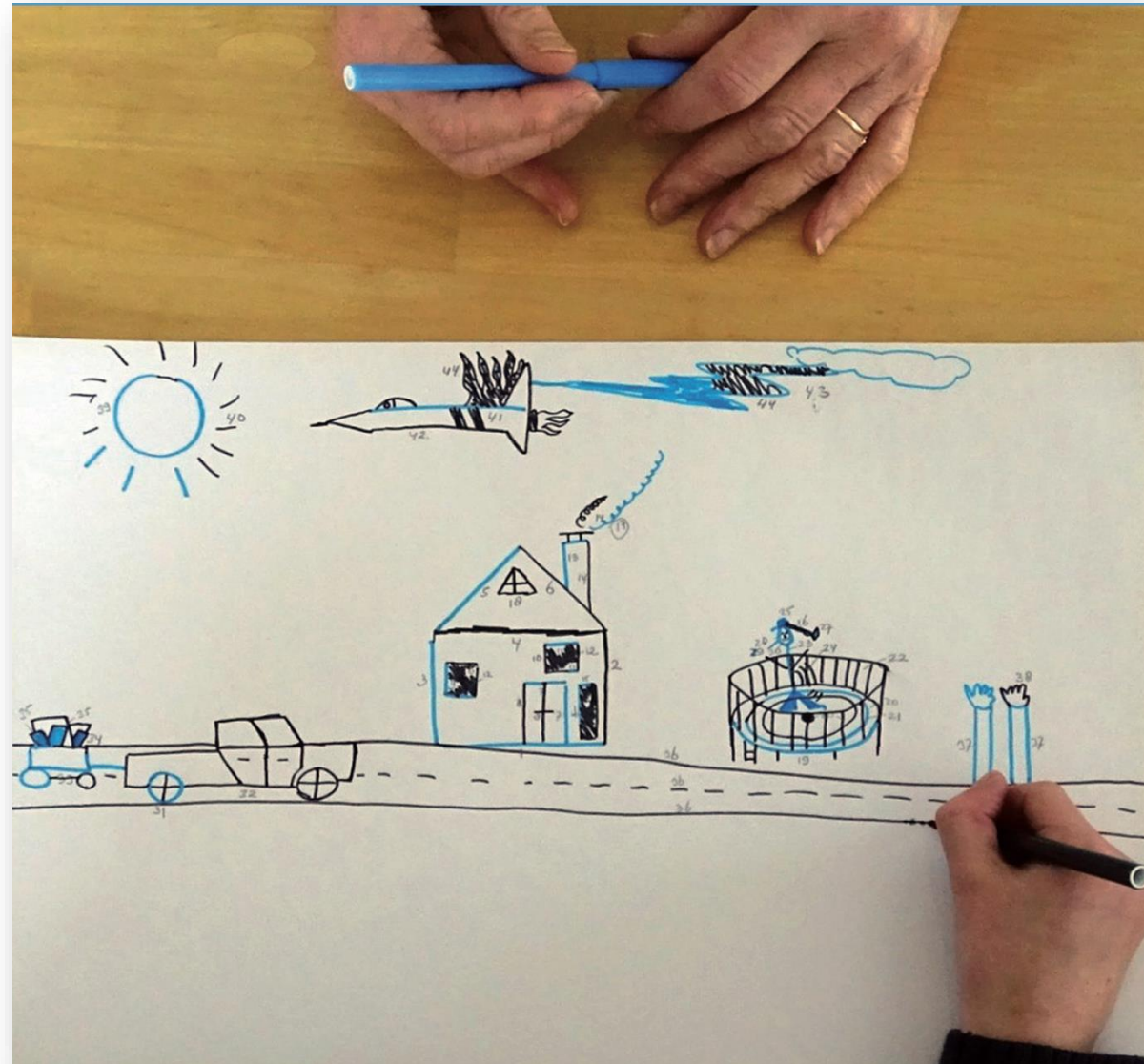
**Het accommoderen van verschillen
is de essentie van ware gelijkheid**

– *Will Kymlicka*

EEN KLEINE DOORKIJK NAAR STUDENTEN OP HET SPECTRUM

WELKE BEELDEN HEEFT U OVER AUTISME?

WELKE BEELDEN HEEFT U OVER AUTISME?

*Een tekening van
een jongen met
autisme (6 jaar) –
rode stift*

*Een tekening van
een neurotypische
jongen (6 jaar) –
rode stift*

*The Interactive Drawing Test,
Measuring Reciprocity in Autism,
T. Backer van Ommeren-Van der
Meer, 2018.*

WANNEER WORDT DE DIAGNOSE AUTISME GEGEVEN EN HOEVEEL MENSEN HEBBEN AUTISME?

Moeite met sociale communicatie en interactie

- Sociaal-emotionele wederkerigheid
 - Non-verbale communicatie
 - Ontwikkelen, onderhouden en begrijpen van relaties
- } *alle 3*

Beperkt, repeterend gedrag

- Stereotiepe bewegingen
 - Het star vasthouden aan routines of rituelen
 - Gefixeerde interesses = special interests
 - Overprikkeling of onderprikkeling
- } *2 of meer*

Ca. 1,2% van de bevolking heeft autisme; in mijn studie 0,45%. Het aandeel neemt toe, doordat mensen met een gemiddelde of bovengemiddelde intelligentie vaker de diagnose krijgen.

WAT ZIJN DE UITDAGINGEN VAN AUTISME?

Problemen met betekenisgeving

- Met samenhang en het maken van keuzes
- Met begrip voor persoonlijke gevoelens en gedachten, en daardoor begrip voor en communicatie met anderen

Problemen met indrukken

- Zintuiglijke overbelasting: indrukken (zoals zicht, reuk, geluid, tast, gevoel, darmen, gewrichten)

Oplossingen

- Nadruk op details, regels, routines, patronen om zin te geven
- Maskeren en compenseren door spraak of kennis

WAT ZIJN MOGELIJKE UITDAGINGEN VAN AUTISME?

Pay-off – problemen met

- Diagnose of bekendmaking (disclosure)
- Beginnen of veranderen
- Sociale interacties
- Stress, vermoeidheid, angsten, depressie

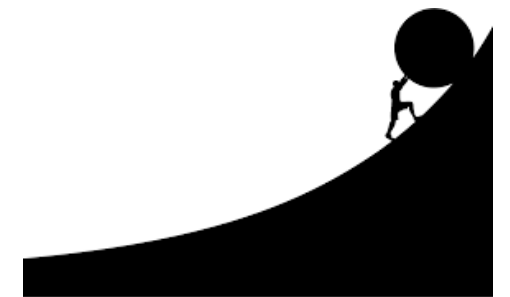

Risico – autistisch burnout

- Uitputting
- Verlies van vaardigheden (executieve functies, impulscontrole, flexibiliteit)
- Toename van autistische symptomen

*Van der Spek,
Kiep & Wijker
(2021)*

*Levensstress in plaats van
werkstress*

WAT WAS DE AANLEIDING TOT DIT ONDERZOEK?

“Wat mij het meest is bijgebleven is een student die ASS had, maar veel niet stereotype dingen deed.

Hij was heel sociaal, hield wel van een feestje of een borrel. Daarnaast had hij helemaal geen moeite met het maken van nieuwe vrienden en was hij zeer actief betrokken bij een studievereniging.

Echter, af en toe had hij momenten waar hij helemaal instortte. Hij had moeite met de communicatie met docenten en studieadviseurs.”

– Een decaan

WAT WAS DE AANLEIDING TOT DIT ONDERZOEK?

De aanleiding

- Steeds meer studenten met autisme gaan naar het hoger onderwijs, maar we weten weinig over hen.
- Eerder kwalitatief onderzoek vindt academische en sociale barrières, psychische problemen en beperkt succes. Echter, deze problemen zijn niet per se uniek voor deze studenten.
- Objectieve, vergelijkende data is zeldzaam:
 - Weinig feitelijke data over studieverloop en studiesucces.
 - Vaak geen formele autisme diagnose.
 - Nauwelijks vergelijking met andere studenten.

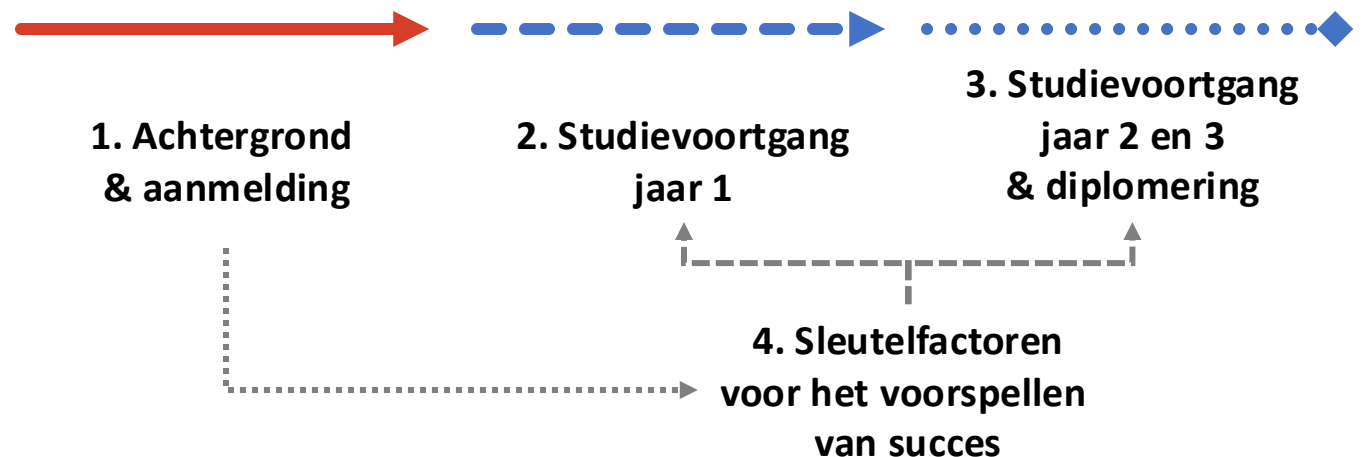
WAT WAS DE KERNVRAAG VAN MIJN ONDERZOEK?

De onderzoeksvraag

Wat is *uniek* aan het studieverloop en het studiesucces van autistische studenten in het hoger onderwijs in *vergelijking* met studenten met andere functiebeperkingen en zonder functiebeperkingen?

Onderzocht via 4 deelvragen in 4 artikelen

WIE HEB IK ONDERZOCHT EN WAT MAAKT MIJN ONDERZOEK UNIEK?

**101 bachelorstudenten met autisme +
ca 2.500 met een andere functiebeperking +
ca 25.000 zonder functiebeperking**

7 cohorten van de VU van 2010 tot en met 2016
3 jaar studiedata van elke student

**Mijn onderzoek is met meer data onderbouwd
dan het beperkte aantal studies tot nu toe**

- Formele, institutionele en complete data over studieverloop en studiesucces
- Formele autisme diagnoses
- Vergeleken met andere studenten

WIE EN WAT HEB IK ONDERZOCHT?

**101 bachelorstudenten met autisme +
ca 2.500 met een andere functiebeperking +
ca 25.000 zonder functiebeperking**

7 cohorten van de VU van 2010 tot en met 2016
3 jaar complete studiedata van elke student

- *Achtergrond*: geslacht, leeftijd, cijfers middelbare school en hoogste vooropleiding

- *Vorbereiding*: open dagen, meeloopdagen en introductie, intakes en een taaltoets

- *Studievoortgang en studiesucces*: deelname aan tentamens, studieresultaten, uitval en diploma's

WAT MAAKT AUTISTISCHE STUDENTEN UNIEK VERGELEKEN MET HUN STUDIEGENOTEN?

Achtergrond & aanmelding

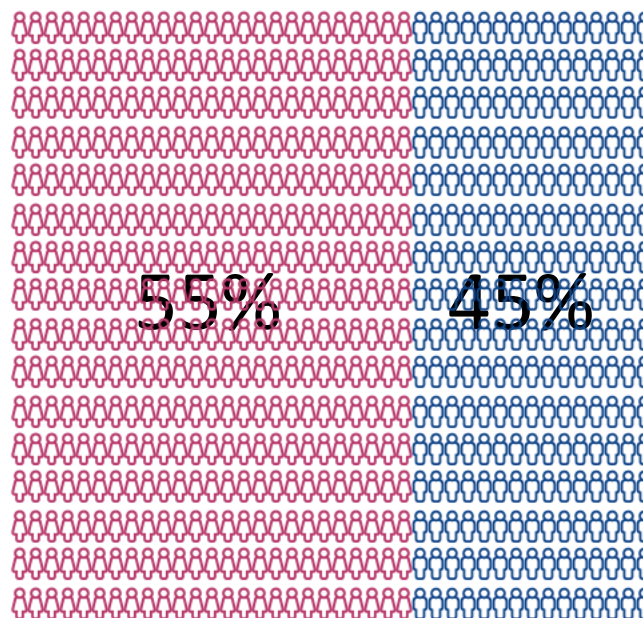
- Gemiddeld 1 jaar ouder (20 jaar)
- Vaker man (71,1%)
- Vaker een niet reguliere vooropleiding (Colloquium Doctum c.q. 21+ toets/Staatsexamen) (9,3%)
- Vaker ook ADHD/dyslexie = comorbiditeit (24,7%)

- Even goede cijfers op de middelbare school
- Goed voorbereid op overstap naar de universiteit
- Van plan al hun tijd in de studie te steken
- Kiezen vaker exacte studies (55,7%)

HOE HEB IK VERSCHILLEN IN ACHTERGROND EN OMVANG UITGEBALANCEERD?

Studenten zonder autisme

25.077

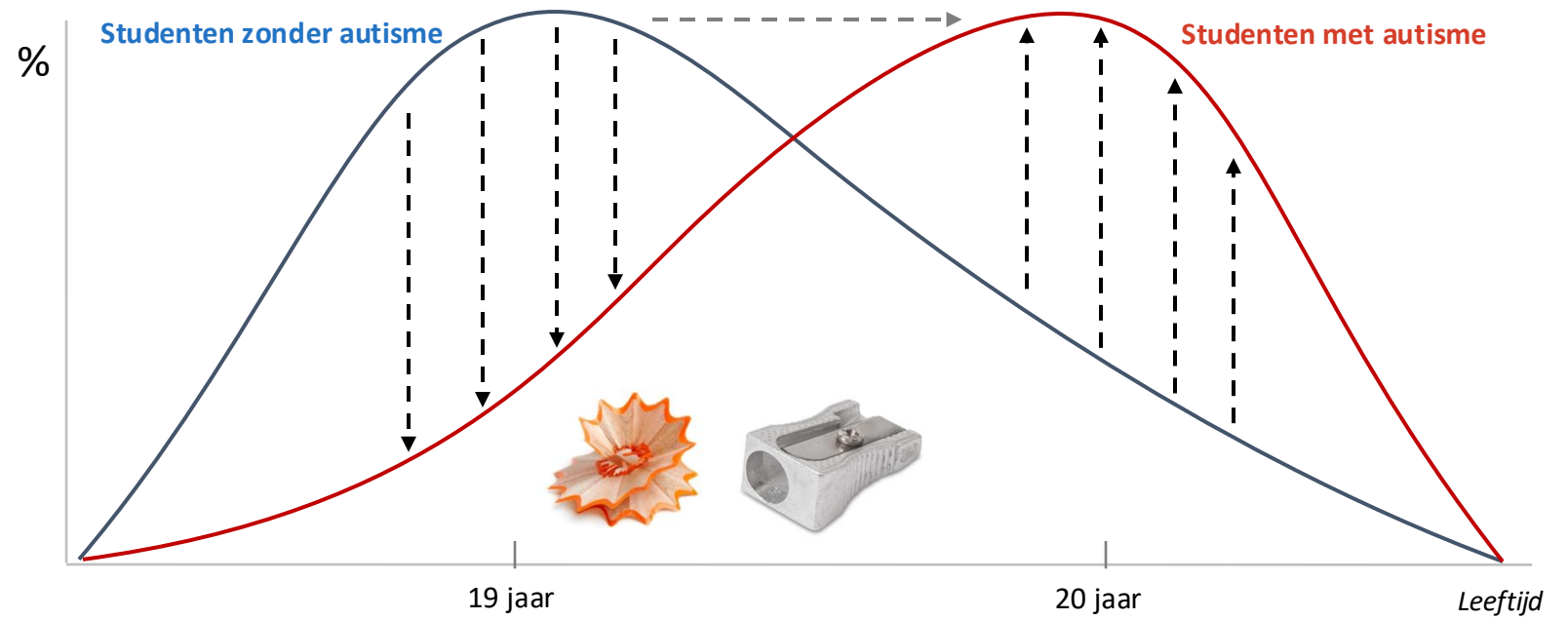
Studenten met autisme

29% 71%

101

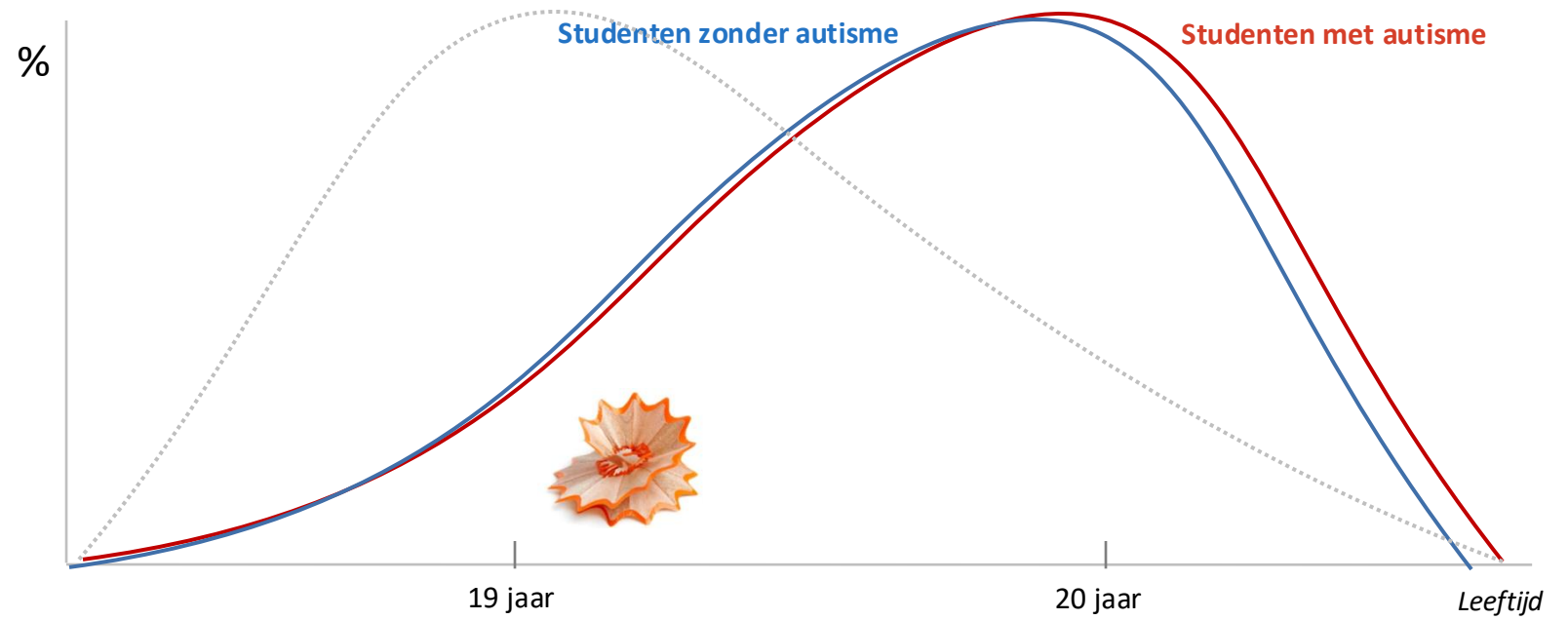
HOE HEB IK VERSCHILLEN IN ACHTERGROND EN OMVANG UITGEBALANCEERD?

 Verschillen heb ik uitgebalanceerd met propensity score weighting

HOE HEB IK VERSCHILLEN IN ACHTERGROND EN OMVANG UITGEBALANCEERD?

 Verschillen heb ik uitgebalanceerd met propensity score weighting

Ik heb gecorrigeerd op basis van geslacht, leeftijd, hoogste vooropleiding, het wiskundecijfer in het voortgezet onderwijs en cohort.

HOE HEB IK VERSCHILLEN IN ACHTERGROND EN OMVANG UITGEBALANCEERD?

Verschillen heb ik uitgebalanceerd met propensity score weighting

Ik heb gecorrigeerd op basis van geslacht, leeftijd, hoogste vooropleiding, het wiskundecijfer in het voortgezet onderwijs en cohort.

Studenten zonder autisme

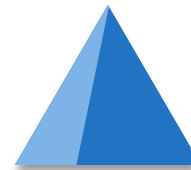
38% 62%

92,3

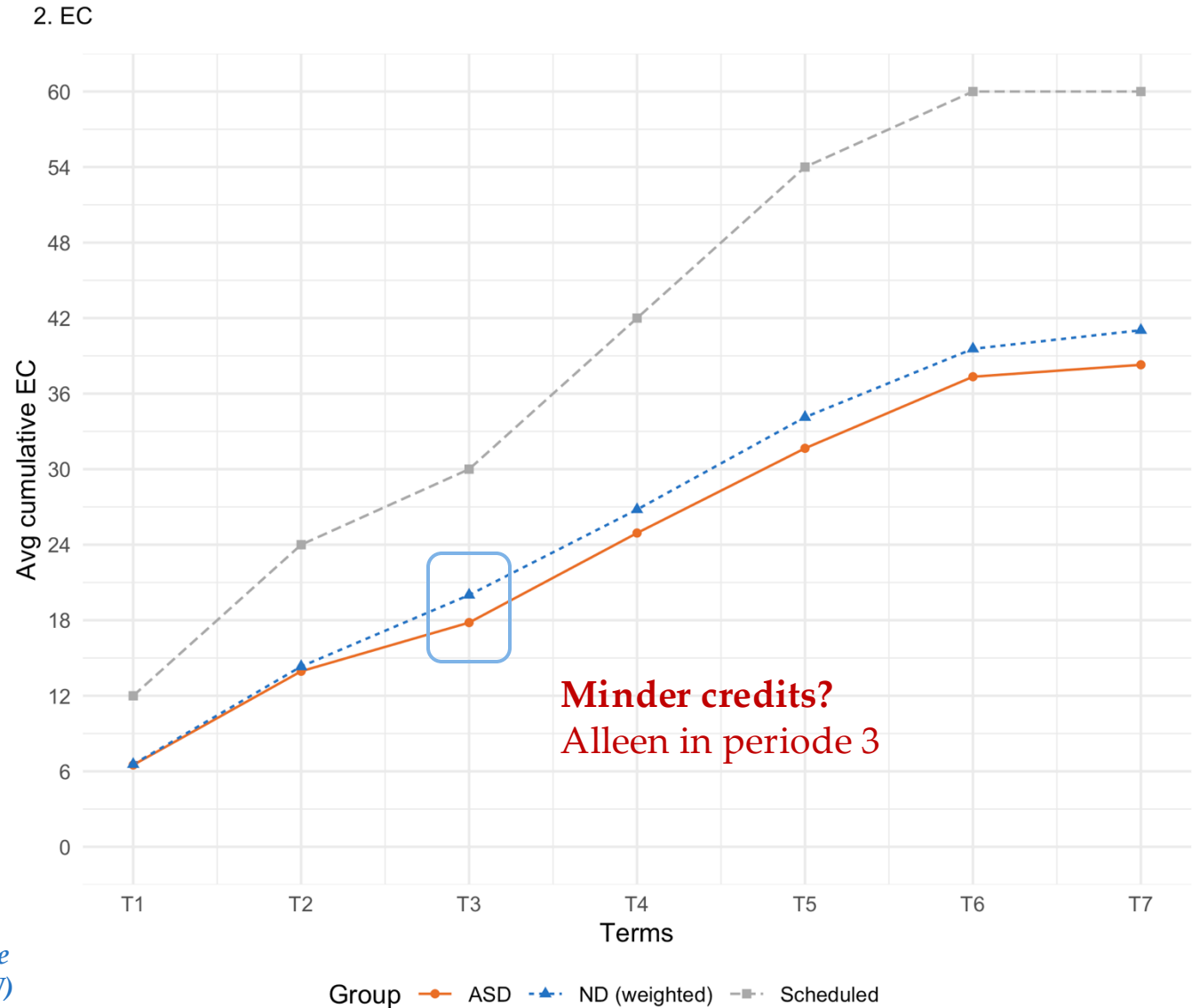
Studenten met autisme

29% 71%

101

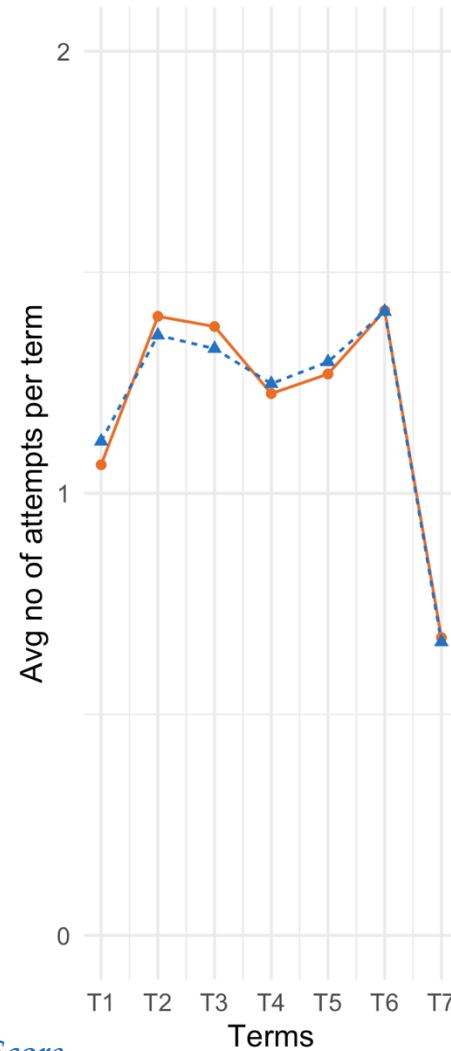
WAT MAKEN STUDIEVERLOOP & -SUCCES UNIEK?

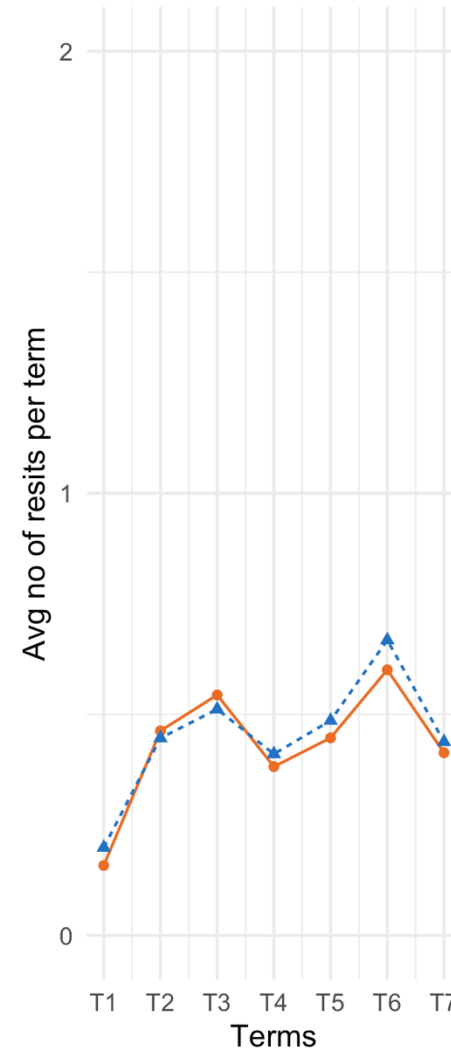
WAT MAKEN STUDIEVERLOOP & -SUCCES UNIEK?

3.A Attempts

3.B Resits

3.C No shows

Minder deelname?
Evenveel pogingen
en herkansingen,
maar vaker no show
in periode 3.

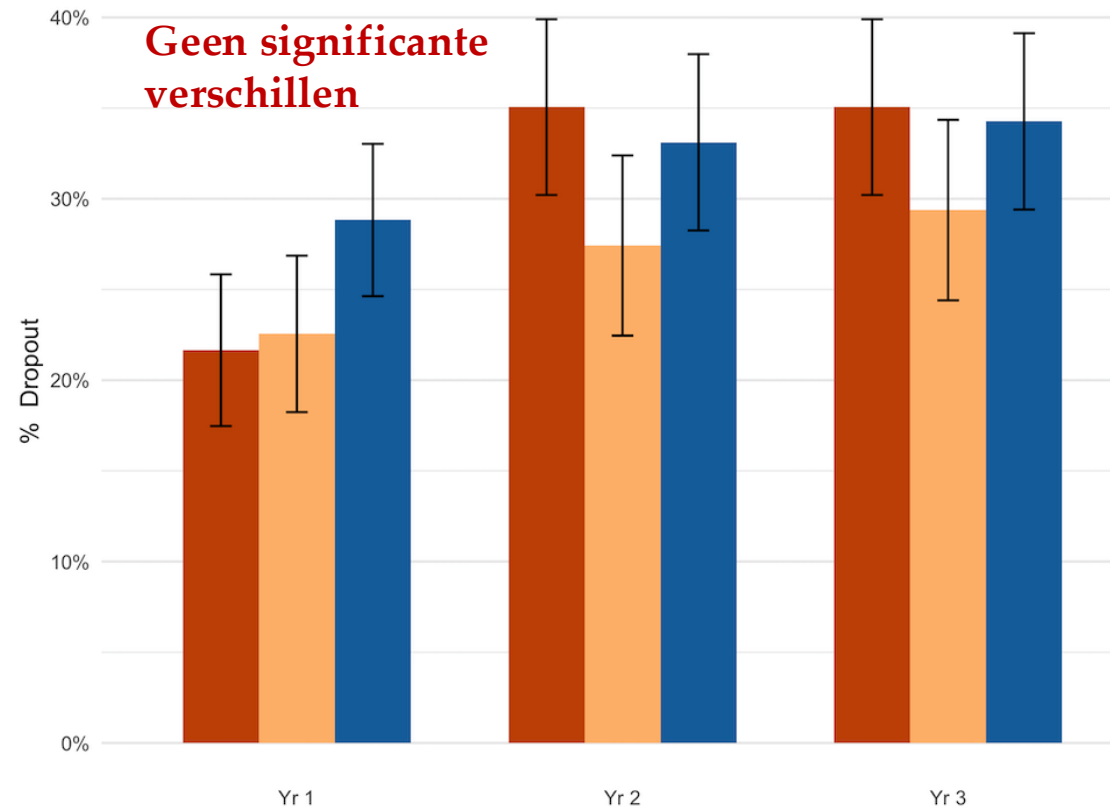
ANOVA +
Propensity Score
Weighting (PSW)

Group — ASD — ND (weighted)

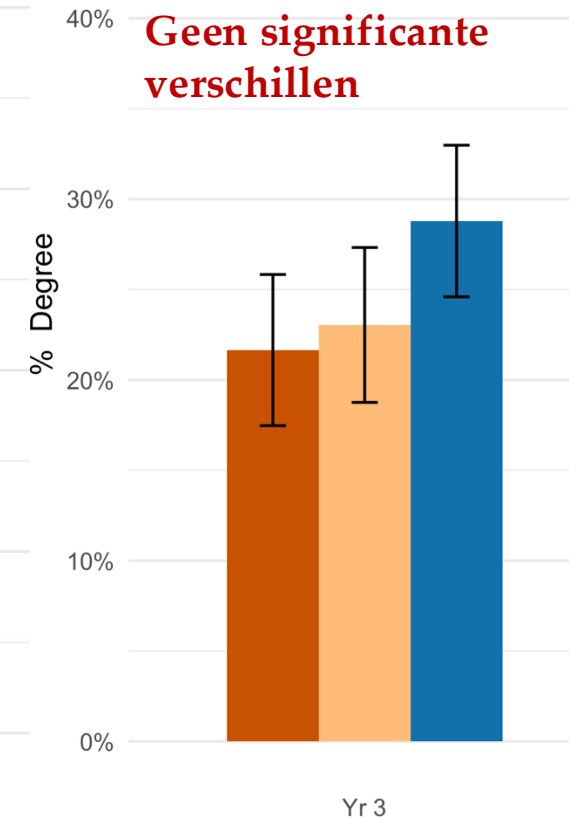
WAT MAKEN STUDIEVERLOOP & -SUCCES UNIEK?

Uitval

Diplomerings

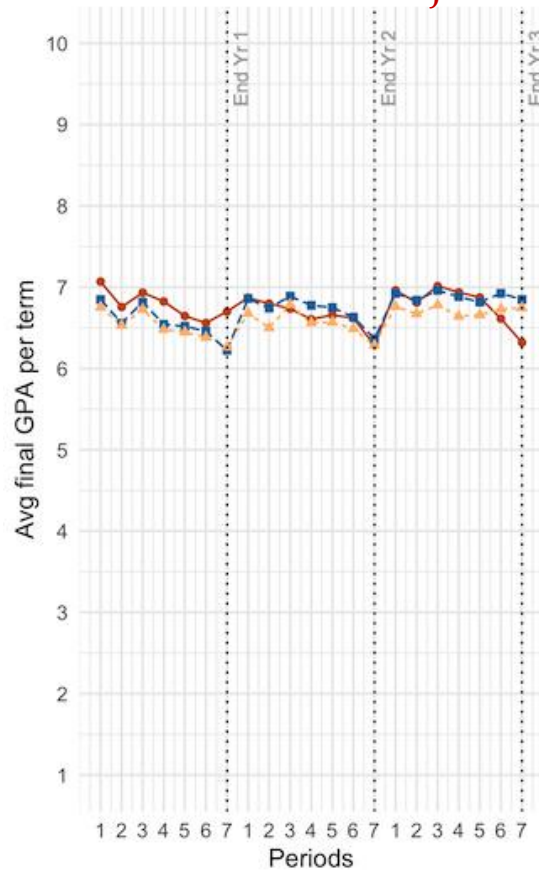
ANOVA +
*Propensity Score
Weighting (PSW)*

Group AS OC (weighted) NC (weighted)

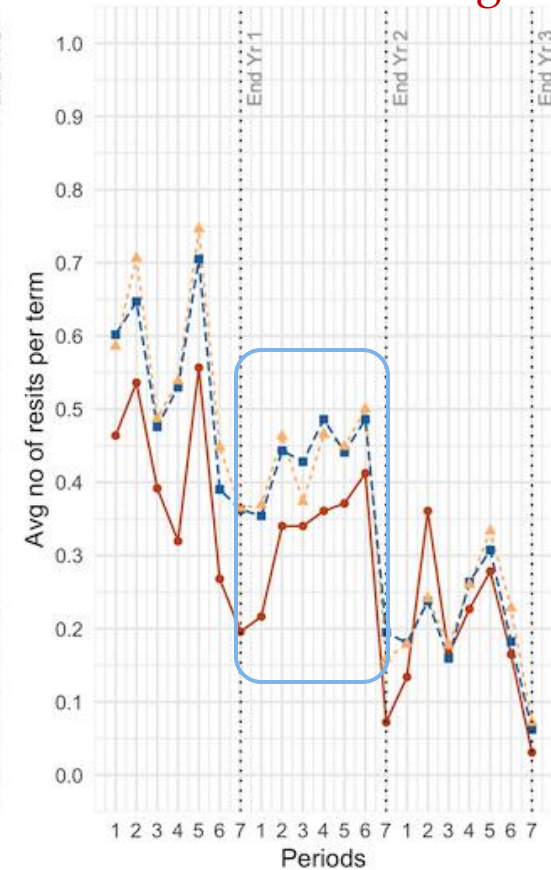
WAT MAKEN STUDIEVERLOOP & -SUCCES UNIEK?

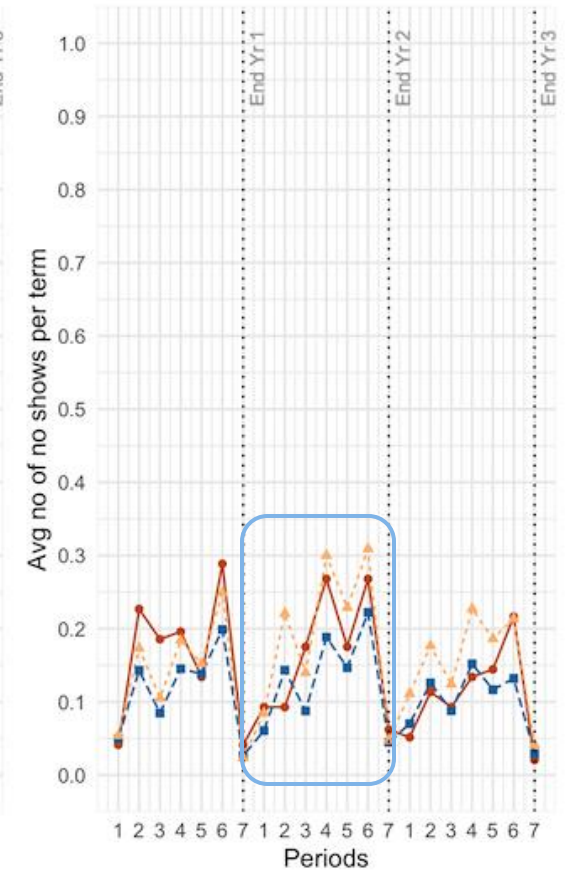
Geen verschil in cijfers

Minder herkansingen

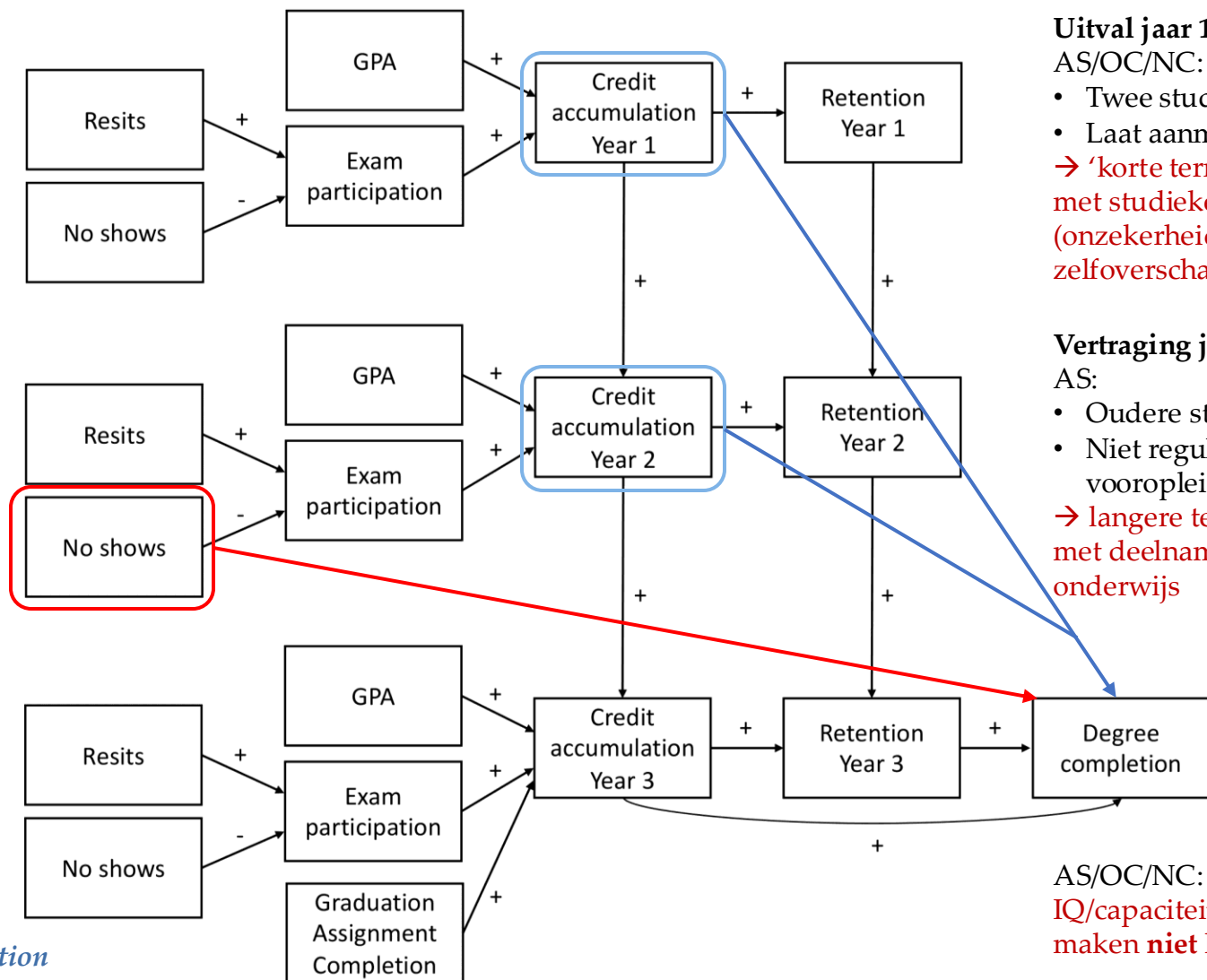
Meer no-shows

ANOVA +
PSW

Group AS OC (weighted) NC (weighted)

WAT MAKEN STUDIEVERLOOP & -SUCCES UNIEK?

Uitval jaar 1

AS/OC/NC:

- Twee studies
- Laat aanmelden
→ 'korte termijn' issues met studiekeuze (onzekerheid / zelfoverschatting)

Vertraging jaar 3

AS:

- Oudere studenten
- Niet reguliere vooropleiding
→ langere termijn issues met deelname aan onderwijs

AS/OC/NC:

IQ/capaciteiten maken **niet** het verschil

WAT MAKEN STUDIEVERLOOP & -SUCCES UNIEK?

Table 5.3: Best Performing Models for the Three Participant Groups

Outcome	Group	Model	Split	Set	Accuracy (95% CI)	κ	NIR	p
Dropout after 1 year	AS	PMR	80/20%	Test	83.3% (58.6%-96.4%)	0.34	77.8%	0.409
				Train	77.2% (66.4%-85.9%)	0.12	75.9%	0.457
	OC	SGB	60/40%	Test	79.7% (77.0%-82.2%)	0.02	79.5%	0.455
				Train	79.5% (77.3%-81.6%)	0.01	79.4%	0.490
	NC	SGB	70/30%	Test	73.2% (72.1%-74.2%)	0.02	73.0%	0.381
				Train	73.0% (72.3%-73.6%)	0.01	73.0%	0.518
Dropout after 2 years	AS	RF	70/30%	Test	75.0% (55.1%-89.3%)	0.39	64.3%	0.162
				Train	73.9% (61.9%-83.7%)	0.36	62.3%	0.029 *
	OC	PMR	80/20%	Test	74.7% (70.5%-78.5%)	0.04	74.5%	0.482
				Train	74.8% (72.8%-76.7%)	0.04	74.3%	0.349
	NC	SGB	70/30%	Test	69.9% (68.9%-71.0%)	0.15	68.5%	0.005 **
				Train	70.1% (69.4%-70.8%)	0.15	68.5%	< 0.001 ***
Success after 3 years	AS	RF	70/30%	Test	64.3% (44.1%-81.4%)	0.40	42.9%	0.018 *
				Train	68.1% (55.8%-78.8%)	0.47	42.0%	< 0.001 ***
	OC	PMR	70/30%	Test	51.1% (47.4%-54.8%)	0.13	48.1%	0.054 .
				Train	50.4% (47.9%-52.8%)	0.12	48.0%	0.027 *
	NC	RF	60/40%	Test	47.0% (46.0%-48.0%)	0.20	37.3%	< 0.001 ***
				Train	60.8% (60.0%-61.6%)	0.41	37.3%	< 0.001 ***

PSW +
Machine learning
(CART, BCART
random forest,
neural net, GBM)

NIR = 42,9%
Acc = 64,3%
Lift = 21,4%

NIR, No information rate; AS, autistic students; OC, students with other conditions; NC, students with no recorded conditions; RF, random forest; PMR, penalized multinomial regression; SGB, stochastic gradient boosting; . = $p < 0.1$, * = $p < 0.05$, ** = $p < 0.01$, *** = $p < 0.001$

De voorspelbaarheid van studiesucces is hoger voor autistische studenten dan voor hun leeftijdsgenoten, vooral na 3 jaar.

WAT MAKEN STUDIEVERLOOP & -SUCCES UNIEK?

Feature / Research group	Dropout after 1 year			Dropout after 2 years			Success after 3 years			
	AS	OC	NC	AS	OC	NC	AS	OC	NC	
Days between application and September 1	87.94	100.00	91.44	46.18	65.31	100.00	82.73	68.34	100.00	100.00
Average grade secondary education	34.88	44.57	100.00	51.52	28.9	69.29	88.20	62.28	89.18	80.00-99.99
Age	56.55	11.56	11.11	100.00	100.00	21.86	100.00	100.00	39.89	60.00-79.99
Average grade math	44.84	9.00	1.08	41.68	16.35	5.44	63.86	18.65	31.47	40.00-59.99
Average grade secondary education missing	30.91	0.00	4.07	91.87	2.94	0.00	16.5	1.93	0.00	20.00-39.99
Parallel program	100.00	2.35	0.00	13.15	5.45	0.30	2.53	1.72	2.00	0.01-19.99
Sex (female)	3.36	2.09	13.56	1.12	5.44	14.29	31.05	0.06	15.47	0.00
Regular pre-education	9.27	0.00	0.00	13.22	0.00	20.16	0.00	5.56	8.12	
Average grade math missing	4.61	0.00	1.99	11.14	7.92	3.98	2.49	1.61	1.78	
STEM	0.00	1.61	0.00	0.00	3.01	0.98	9.24	0.00	7.25	

AS, autistic students; OC, students with other conditions; NC, students with no recorded conditions

De belangrijkste voorspellers zijn proxies voor onderliggende mechanismen van succes

Eerstejaars succes: studiekeuze,

Tweedejaars succes: langdurige problemen met studie en deelname in het VO

Derdejaars succes: langdurige problemen en intelligentie + 'onderwijsfit' VO

WAT MAAKT AUTISTISCHE STUDENTEN UNIEK VERGELEKEN MET HUN STUDIEGENOTEN?

Studievoortgang en studiesucces

- *Geen* verschillen in cijfers, uitval en diploma's
- *Wel* in deelname aan tentamens (meer no-shows)

Sleutelfactoren

- *Jaar 1* – studiekeuze:
... datum van aanmelding ↓ + dubbele studies ↓
- *Jaar 2* – deelname aan voortgezet onderwijs (VO):
... leeftijd ↓ + ontbrekende cijfers VO ↓
- *Jaar 3* – deelname en studiesucces vo:
... leeftijd ↓ + gemiddelde cijfers VO ↑

Tweede deel van de uitkomsten: Deelvragen 2, 3 en 4

WAT BETEKENEN DE UITKOMSTEN VAN MIJN ONDERZOEK VOOR ONDERSTEUNING?

*Het is nu tijd voor optimisme,
met erkenning van het potentieel voor verandering
dat op verschillende manieren
en op verschillende momenten aanwezig is
voor mensen met autisme
en de gemeenschappen waarin zij leven.*

– C. Lord et al., 2021

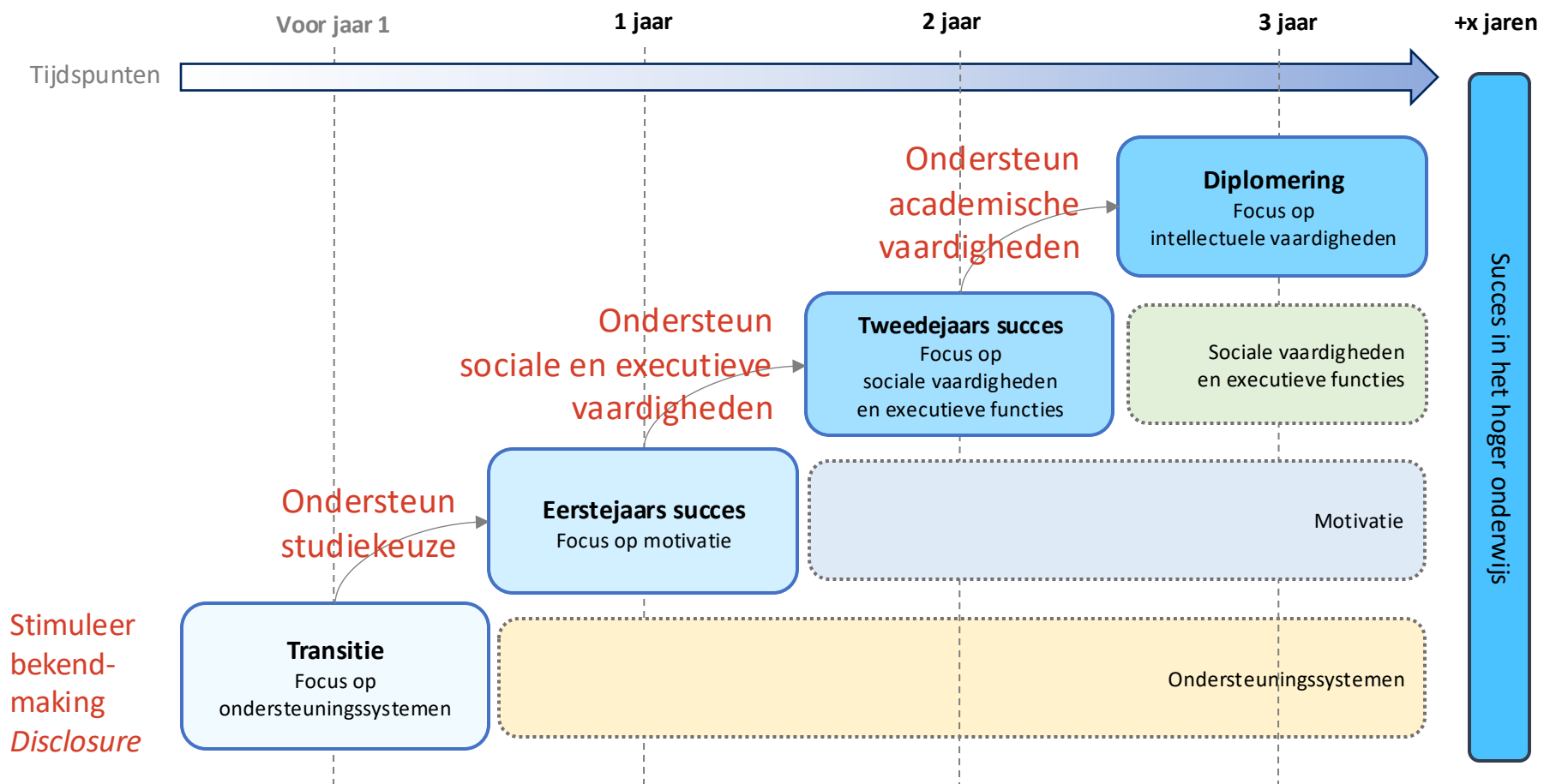
Ik heb bij ASS studenten het gevoel
dat er in de basis een heel **groot leerpotentieel** is,
maar dat ze geneigd zijn zichzelf snel te beperken.

– *Een decaan*

WAT BETEKENEN DE UITKOMSTEN VAN MIJN ONDERZOEK VOOR ONDERSTEUNING?

Adviezen en getrapte aanpak voor begeleiding

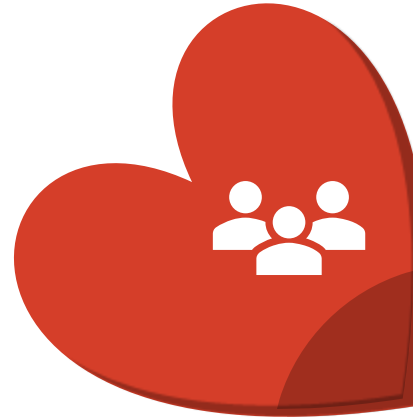

WAT BETEKENEN DE UITKOMSTEN VAN MIJN ONDERZOEK VOOR ONDERSTEUNING?

Sociale binding

Band met docenten, medestudenten, ondersteunend personeel, stagebegeleiders, etc.

Wederzijds begrip

Academische binding

Match op de inhoud van het vakgebied en werkveld, persoonlijke interesses en ambities

Special interest

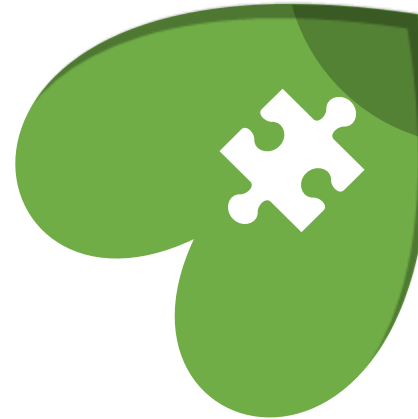

Inclusiviteit en disclosure

Goede ondersteunings-structuur

Passende ondersteuning, gedurende de hele looptijd van de studie

Getrapte begeleiding

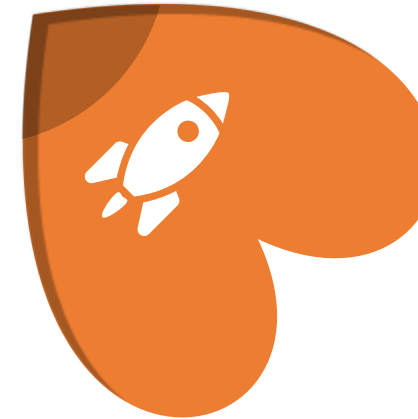

Hoge verwachtingen

"No one rises to low expectations"

Beleid en praktijk tonen aan dat we studenten uitdagen het beste uit zichzelf te halen *'one course at a time'*

Aangepaste studie- en toetspraktijk

THEMA'S BIJ BEGELEIDERS EN DOCENTEN

Sociale binding

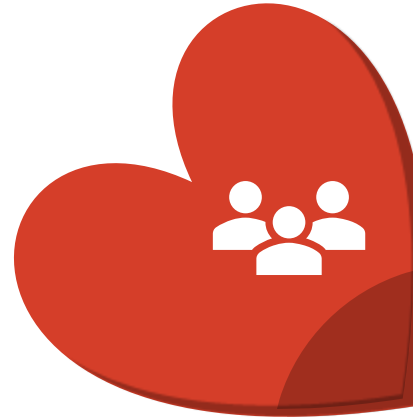
(Respectvolle)
Communicatie
Samenwerken met
andere studenten

Wederzijds begrip

Goede ondersteunings-structuur

Disclosure
Thuis werken
of op de universiteit
Overprikkeling / reizen
Vorbereiding op
tentamen

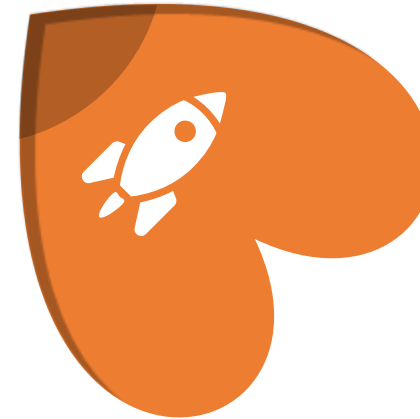
Getrapte begeleiding

Academische binding

De docent is de
gesprekspartner
Speciale aandacht voor
stages
Alternatieve toetsen
Special interest

Inclusiviteit en disclosure

Hoge verwachtingen

Effectief studeren
Disharmonie in
functioneren

**Aangepaste studie-
en toetspraktijk**

Wederzijds begrip
& communicatie

OVERGANG NAAR HET HOGER ONDERWIJS: OPENHEID EN WEDERZIJDIG BEGRIIP ZIJN ESSENTIEEL

“Het lijkt ongepast om te vragen of iemand autisme heeft, en sommige mensen willen dat ‘stempel’ ook liever niet hebben. Aan de andere kant heb ik gehoord van mensen die op latere leeftijd die diagnose krijgen en het nuttig vinden. Ze hadden het graag eerder geweten.”

“Ik gebruik graag **spreekwoorden en uitdrukkingen**. Als ik studenten met autisme spreek, probeer ik dit te minimaliseren, maar het gaat toch vaak mis. Misschien juist omdat ik mezelf er zo bewust van ben, waardoor ik tijdens het praten mijn eigen taalgebruik vaak letterlijk opvat. ” – *Een decaan*

“Ik heb momenteel een student van wie ik vermoed (op basis van zijn gedrag, zijn manier van vragen stellen, etc.) dat hij autisme heeft. Ik **denk dat het ongepast is** om hem dat zomaar te vragen. Dus hoe kan ik dit het beste aanpakken? Ik probeer nu ‘zo normaal mogelijk’ te doen, maar is dat wel de beste houding?”

Hoe verschillend zijn wij van onze autistische studenten?

Wederzijds begrip & communicatie

We proberen onze studenten te begrijpen om onze goed onderwijs te kunnen geven, maar we voelen ons onzeker over hoe we met deze studenten om moeten gaan. We maskeren onze gedachten. Hoe maken we onze worstelingen bekend?

OVERGANG NAAR HET HOGER ONDERWIJS: OPENHEID EN WEDERZIJDIG BEGRIP ZIJN ESSENTIEEL

“Vanwege **Corona** sprak ik een studente alleen via Teams, en zij had geen webcam, wat voor mij onhandig was omdat ik haar niet kon beoordelen, waarop zij zei: *‘voor mij is het altijd zo, ook met beeld’*.”

“Een student wilde met haar begeleider tijdens **Corona** (de *lock down*) afspreken. De begeleider wilde fysiek afspreken omdat de student een online afspraak niet aan zou kunnen. Ik – de decaan – heb dit geweigerd, want er was een lock down. We hebben online afgesproken en het ging perfect. **Het was met name de begeleider die allerlei beren op de weg zag.**” – *Een decaan*

Wie heeft er eigenlijk moeite met communicatie?

Een prikkelarme
omgeving

WELKE PROBLEMEN KUNNEN WE VERWACHTEN EN WAT KUNNEN WE DOEN?

De onderwijsomgeving is gebaseerd op neurotypische normen en biedt te weinig structuur en houvast

“Eerste semester waren er klaslokalen. Toen hadden we vaste plekken waar niet allerlei mensen doorheen liepen. Laatste 2 maanden van dat eerste semester is de overstap gemaakt naar Open Labs, waar iedereen doorheen liep en waarbij je meerdere docenten hoorde praten. Hierdoor enorm afgeleid en mede daardoor het vak niet gehaald. In het nieuwe gebouw waren docenten ook veel moeilijker te vinden. Voorheen hadden ze een vast kantoor waar je altijd terecht kon.”

“Student is enorm snel afgeleid door auditieve- en visuele prikkels, wat in zo'n groot lokaal niet helpt. In een klaslokaal is het te overzien, omdat de prikkels komen van medestudenten die met hetzelfde bezig zijn. Tweede keer van het vak was in COVID tijd, omdat het semester al een keer gedaan was wist student wat er ging komen en was het mogelijk om afgezonderd door te werken.”

Een prikkelarme
omgeving & 'groef'

WELKE PROBLEMEN KUNNEN WE VERWACHTEN EN WAT KUNNEN WE DOEN?

“Een student was op **studiereis van de studievereniging**. Door alle drukte in zo een grote groep en de onvoorspelbaarheid van het dagprogramma ging de student zich met het uur slechter voelen. Tot op het punt dat de student besloot het laatste programmaonderdeel (een wandeling) niet mee te gaan.

Terug in Nederland lukte het niet om de studietaken weer op te pakken. De **student bleef vast zitten in de overtuiging** dat hij terug moest naar die plek om **de wandeling te voltooien**. Nooit meer op studiereis en tegelijkertijd de wandeling nog moeten maken. Een dilemma dat in zijn hoofd escaleerde tot “dan hoeft het ook allemaal niet meer”.

Normaal gesproken had ik me allicht zorgen gemaakt, maar zijn ASS-begeleider had dagelijks contact met hem en en kon dit soort grote gedachtesprongen wel plaatsen.” – *Een decaan*

Voor mij een leerzame
ervaring, omdat ik voor mijn
gevoel een klein kijkje kreeg
in hoe het in zijn hoofd
werkt.

Dat geeft handvatten om
problemen op studiegebied
met hem te bespreken.

Een decaan

Een prikkelarme
omgeving

WELKE PROBLEMEN KUNNEN WE VERWACHTEN EN WAT KUNNEN WE DOEN?

De coronamaatregelen zorgden dat sommige studenten met autisme binnen hun vertrouwde omgeving, zonder al te veel prikkels en met meer rust konden studeren. Maar dat gold niet voor iedereen.

“COVID was voor deze student bijna een zegen, omdat thuiswerken mogelijk of zelfs verplicht was.”

“Thuiswerken ging niet goed, daar is de afleiding te groot. Omdat iedereen thuis was, was het wel gemakkelijk om met ouders of broer/zus een spelletje te spelen. Ook online gamen sluipt er stiekem in, omdat dat op diezelfde laptop staat als je schoolwerk.

Ondanks dat is het wel gelukt, vooral door goede motivatie en de structuur van online lessen (ook al werd daarin weinig gedaan - was verplicht online zijn). Door eerdere studie was de voorkennis groot genoeg om er gemakkelijk doorheen te lopen.”

WELKE PROBLEMEN KUNNEN WE VERWACHTEN EN WAT KUNNEN WE DOEN?

De docent is de expert waarop studenten met autisme bouwen en die zij als eerste zullen opzoeken, maar het kan ook moeizaam zijn.

“De enige positieve noot die deze student noemt is de lesvorm van 5 specifieke docenten. **Deze docenten namen altijd tijd voor je om het nogmaals uit te leggen.** De fysieke aanwezigheid was dan handig zodat je altijd naar ze toe kon lopen.”

“Op de vraag: "wat vond je wel goed aan de hogeschool": **de docenten/mensen die er werken.**”

“Een student heeft een **uitgesproken mening** over zijn traject en komt zeer **respectloos** over omdat hij het niet verdraagt dat zijn begeleider hem stap voor stap dingen leert. Hij vindt dat hij de moeilijke experimenten meteen moet doen. Dan **begint hij zijn eigen ding** zonder dat de begeleider het weet.”

Hoge eisen,
perfectionisme, uitstel
en stress, executieve
vaardigheden

“Niet alle begeleiders en docenten hebben het geduld of kunnen aansluiting vinden met deze groep studenten. Met name een scriptie schrijven is nogal een uitdaging.”

Een decaan

WELKE PROBLEMEN KUNNEN WE VERWACHTEN EN WAT KUNNEN WE DOEN?

“Obstakels: **strakke curricula**: in hyperfocus wil de ASS-student bepaalde onderdelen nog veel verder uitdiepen en andere helemaal niet; vakken waar studenten betrekkelijk alleen zijn en er veel aankomt op **projectvaardigheden** (stage, scriptie) vakken waar studenten veel moeten **samenwerken** met peers en docenten (projecten en practica).”

- ☞ “Een buddy waar ze stoom af kunnen blazen, cursus met psycho-educatie, waar nodig (extern) behandeltraject dat naast de studie loopt, flexibiliteit in het studieprogramma.”
- ☞ “Met de nodige aandacht, begeleiding, goede instructies en geduld van de docenten en studieadviseurs halen studenten met ASS het diploma.”
- ☞ “Ik denk wel dat zij veel doorzettingsvermogen in zich hebben, zeker als het hun interessegebied betreft.”

Hoge eisen,
perfectionisme, uitstel
en stress, executieve
vaardigheden

WELKE PROBLEMEN KUNNEN WE VERWACHTEN EN WAT KUNNEN WE DOEN?

“Vreemde omgevingen tijdens tentamens maken haar erg nerveus en zorgen ervoor dat ze zakt, terwijl ze in de klas goede prestaties levert en graag wil doorstuderen.”

- Alles aan het examen zelf is **onbekend en stressvol**, en de nieuwe omgeving kan haar te veel indrukken geven - zintuiglijke overbelasting.
 - **Kunnen we de tentamens stress verlagend maken** zodat het vertrouwd en bekend aanvoelt, of haar kennis en vaardigheden op een **alternatieve manier** toetsen?
- ☞ Bekendmaking / disclosure bevordert de overgang naar het hoger onderwijs
 - ☞ Wederzijds begrip leidt tot acceptatie
 - ☞ Opname van neurodiversiteit in onderwijs en regelgeving vermindert stress
 - ☞ Inzet op levenslange coaching

Hoge eisen,
perfectionisme, uitstel
en stress, executieve
vaardigheden

WELKE PROBLEMEN KUNNEN WE VERWACHTEN EN WAT KUNNEN WE DOEN?

Wat we kunnen leren van een succesvolle student met autisme?

- De lezingen waren in **groepen van 10**. **Kleine groepen maakten dat assistenten en professoren gemakkelijk te benaderen waren**. Ik kan bij hen terecht met alle vragen, wat voor mij essentieel was om alle puzzelstukjes van een cursus in elkaar te passen.
- Ik nam contact op met een **zorgcoördinator** die me **voor het begin van het studiejaar een rondleiding gaf**, wat **belangrijk was aangezien ik snel gedesoriënteerd ben**. Dankzij deze hulp kon ik het academiejaar met meer vertrouwen beginnen, zonder de angst dat ik het klaslokaal pas zou vinden als de les al bijna voorbij was.
- Een maatregel was dat ik **1/3 extra tijd kreeg om een tentamen af te leggen**. Een andere maatregel was dat de **docent even de tijd nam om te controleren of ik de vragen juist interpreteerde**, aangezien ik sommige dingen letterlijk neem.

Hoge eisen,
perfectionisme, uitstel
en stress, executieve
vaardigheden

WELKE PROBLEMEN KUNNEN WE VERWACHTEN EN WAT KUNNEN WE DOEN?

De student dwong zichzelf om minder met details bezig te zijn:

De studietijd beperken tot een uur - Ik had al gemerkt dat ik er goed in was om last minute voor tentamens mijn perfectionisme los te laten en op die manier te werken. Toch probeerde ik die aanpak nu eerder in het jaar toe te passen.

Een tweede manier was dat ik **al lopend buiten studeerde voor tentamens**. Desnoods met een paraplu door de regen. Op die manier **voorkwam ik dat ik elk detail online opzocht**. Ik ging door als ik iets niet begreep, en meestal werd het een paar bladzijden later duidelijk.

Suggesties van docenten

Examenfaciliteiten moeten misschien **meer dynamisch** zijn....

Bijvoorbeeld: Elk jaar reviewen en aandachtspunten voorop stellen op zo'n manier dat een student met een functiebeperking begeleid kan groeien ter voorbereiding op het leven na zijn/haar studie.

Hoge eisen,
perfectionisme, uitstel
en stress, executieve
vaardigheden

WELKE PROBLEMEN KUNNEN WE VERWACHTEN EN WAT KUNNEN WE DOEN?

“Zolang hij in het lab was en de begeleider naast hem stond en hem opdrachten gaf, ging alles goed. Tijdens het schrijven van het verslag ging het echter helemaal mis.”

Wat volgde: **De student wist niet hoe hij moest beginnen en stelde zijn werk uit.** De begeleiders hadden niet verwacht dat zijn werk te laat zou zijn, omdat het labwerk goed ging. Ze wisten niet dat deze student autisme had.

Hoe goed kennen en begrijpen wij onze studenten?

Er is **disharmonie** in wat studenten met autisme kunnen en wat zij niet kunnen: ze zijn slim, werken hard en kennen elk klein detail, maar hebben problemen met schrijven, presenteren, groepswork, planning en omgangsregels. Ook met het veranderen van planningen. Bij een planning gaat het erom keuzes te maken, weg te laten wat onbelangrijk is, flexibel te zijn.

Hoge eisen,
perfectionisme, uitstel
en stress, executieve
vaardigheden

WELKE PROBLEMEN KUNNEN WE VERWACHTEN EN WAT KUNNEN WE DOEN?

Het doel is “wees minder perfectionistisch.”

Ik had de indruk dat ik veel vaker achter mijn bureau zat dan medestudenten, terwijl zij toch minder herkansingen hadden. Ik nam contact op met de studieloopbaanbegeleiders en stelde mijn probleem aan de orde: **ik wil minder doen en meer resultaten boeken.** Het belangrijkste wat ze voor me deed, was **me er steeds weer aan herinneren dat het doel was om minder perfectionistisch te zijn.** Dat heeft wonderen voor me gedaan.

Gewoon weten dat het OK is om minder perfectionistisch te zijn. **Ik hoef me niet ‘schuldig’ te voelen.** Het tegenovergestelde - **het doel om minder perfectionistisch te zijn - heeft me ongelooflijk geholpen.**

Hoge verwachtingen = minder inspanning en perfectionisme = minder stress

Hoge eisen,
perfectionisme, uitstel
en stress, executieve
vaardigheden

WELKE PROBLEMEN KUNNEN WE VERWACHTEN EN WAT KUNNEN WE DOEN?

“Omdat de student extreem hoge eisen aan zichzelf stelt heeft student zich in een depressie gewerkt. Dit komt deels ook door de manier waarop de student leert (inzicht van nu): in het begin redelijk langzaam en aan het einde heel snel, daardoor is het lastig jezelf vergelijken met anderen (wat je natuurlijk wel doet) en lijkt het heel lang slecht te gaan. Dat in combinatie met perfectionisme gaat fout.

In de basis wil de student pas werk inleveren als het perfect is, wat natuurlijk nooit is. Maar door de structuur van het onderwijs (oude curriculum) werd je gedwongen om dingen in te leveren - wat student dan toch maar deed. Daarna was er verbazing dat het werk wat zeker niet perfect was toch als goed beoordeeld werd. Inhoudelijk is S1 gemakkelijk gehaald, maar het was destructief.

Hoge verwachtingen = minder inspanning en perfectionisme = minder stress

WELKE PROBLEMEN KUNNEN WE VERWACHTEN EN WAT KUNNEN WE DOEN?

“Ik heb bij ASS studenten het gevoel dat er in de basis een heel groot leerpotentieel is, maar dat ze geneigd zijn zichzelf snel te beperken. **Nieuwe dingen beleven en voelen is spannend en men is dan geneigd om er van weg te keren.**

En wat als je dan onderweg ook nog fouten maakt? Ik las laatst over het idee van een ‘foutendiploma’ voor kinderen die hoogbegaafd of hoogsensitief zijn. **Een slim mens wil zich juist een algeheel beeld vormen van een object en wil ook uitproberen waar de grens ligt tussen werkend en niet-werkend.**

Opzettelijk fouten maken is dus heel leerzaam, al kost het misschien wat meer tijd. Dat is wellicht iets wat bij mensen met ASS ook blijft hangen. Het zal niet overal in het curriculum even inpasbaar zijn, maar bij bepaalde vakken en onderdelen wel, zoals vaardighedenvakken, projecten en experimenten.” – *Een decaan*

WELKE PROBLEMEN KUNNEN WE VERWACHTEN EN WAT KUNNEN WE DOEN?

Reizen

"Dan was er wel de lastige **overgang van de ene situatie naar de andere** en omdat het hoofd vol zat, maar **om 12u op school weg betekende dan dat student vanaf ongeveer 15u weer productief kon zijn**. De reistijd is 20 minuten fietsen of met de bus (maar da's helemaal verschrikkelijk)."

Stages

"Nu loopt student **stage**, wat wederom heel zwaar is. Het zijn lange dagen (8:30-17:00u) en **daar is de student niet op voorbereid**. Daarnaast is er **veel onzekerheid over wat van student verwacht wordt**. De voorbereiding op stage vanuit school is niet geweldig."

WELKE PROBLEMEN KUNNEN WE VERWACHTEN EN WAT KUNNEN WE DOEN?

Als we weten dat studenten autisme hebben, wat kunnen en moeten we dan doen? Waar beginnen we, hoe veranderen we onze manier van werken?

- Communiceer **vriendelijk**, maar wees **expliciet** en **ondubbelzinnig**.
- Werk in **kleine, duidelijke stappen**, vooral bij individuele opdrachten.
- Vraag jezelf af **wat het is dat je test**. De inhoud van het vak of de context van het vak? Het onderwerp of de manier van toetsen zelf?

“Ze had **problemen om contact met me op te nemen** (een e-mail schrijven was moeilijk voor haar), maar vooral planmatig werken was moeilijk, evenals het zelf opbouwen van een tekst vanaf nul (structuur aanbrengen enz.). Ik gaf haar telkens **kleine taken met duidelijke instructies**, wat vrij goed leek te werken.”

DANK VOOR UW AANDACHT!

STUDY
PROGRESSION
AND SUCCESS
OF AUTISTIC
STUDENTS
IN HIGHER
EDUCATION

A Longitudinal,
Propensity
Score-Weighted
Population Study

*Learn from yesterday,
live for today,
hope for tomorrow.*

*The important thing is
not to stop questioning.*

– Albert Einstein